ի բնակութիւն այլ և այլ անձանց։ Ուստի Հոգաբարձութիւնս խնդրէ ի խմբագրութենէդ հրատարակել զայս ազգասիրական նուիրագործութենէ յիշեալ Յովհաննու Կալէյեանց յէջս պատուական Ամսագրիդ ի լուր և ի գիտութիւն համայնից բարեխնամ մերազնէից։

Հոգաբարձուք Մինաս Քահանայ Մխիթարեանց
Գրիգոր Սողոմոնեանց
Սարգիս Բուրջալեանց
Սիմէօն Պօղոսեանց։

1875. Նոյ. 10. Թ. 50.

ՅԱտրախն:

Այս անթիւ Արարատայ խմբագրութիւն եւս կգովէ յիշեալ բարեպաշտ անձը և նորա ուսումնասիրական առաքինագործութիւնը, միանգամայն իւր շնորհակալութիւնը կյայտնէ նմին։

ՑՈՒՑԱԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ Ի ՆՊԱՍՏ ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ԱՑՐԵՑԵԱԼ ՄԱՍԻՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՑ ԷՋՄԻԱԾՆԻ.

(Շարունակութիւն)

Մարդասիրական ընկերութիւն Հայոց Բագուայ	100
Ներսէս Մկրտչեան	25
Գրիգոր Թումայեանց	25
Յակովբ Ապրեսեանց	10
Գրիգոր Յովհաննէսեան Դիլտարեաց	10
Առաքել Ծատուրեանց	10
Գրիգոր Թօմասեան Այվազեանց	6
Սարգիս Միքայէլեան Վարշամեանց	5
Միքայէլ Դանիէլեան Հաճակետանեայ	10
Արգար Սահակեան Աղամեանց	5
Յակոբ Աւետեանց	10
Թադէոս Մելիքեանց	3
Յովհաննէս Սերգեյեանց	5
Մարտիրոս Վասիլեանց	5
Կարապետ Ժամհարեանց	3
Կարապետ Պողոսեան Լալայեանց	10
Յարութիւն Հաճնազարեանց	3
Աւետիս Ղարաբեկեանց	2
Աղաջան Յօնանեանց	2
Միրզաջան Պատուականեանց	17
Աղեքսանդր Ադամեանց	3
Գրիգոր Մանուէլեանց	3
Ոսկան Խաչատուրեանց	3
Աստուածատուր Թավրիզեանց	1
Յովհաննէս Թառրայեանց	3
Մկրտիչ Աղամջանեանց	1
Կարապետ Աղամջանեանց	1
Եղիայ Բուդաղեանց	5
Յովհաննէս Սերկէյեանց	2
Յարութիւն Յակոբջանեան Մելիքեանց	1
Կարապետ Ղարակեօզեանց	1
Գրիգոր Միրզա Աւագեանց	5
Հայրապետ Գրիգորեան Հախումեանց	3
Պօղոս Գ. Սարգիսեանց	10
Անյայտ ոմն	3
Եղիա Եղիազարեանց.	3
Վարդան Վարդանեանց	10
Կոստանդին Գրիգորեան	3
Խաչատուր Կիրէյեանց	3
Մինաս Ջաւադեան Մելիքեանց	10
Գրիգոր Առաքելեանց	5
Յակոբ Ջոհրապեանց	1
Աղեքսանդր Ներսէսեանց	2
Մարգար Աղատեանց	5
Ջաւատ Ղազիեանց	1
Սամուէլ Թարագդարեան	1
Աղեքսանդր Սերկէյեանց	1
Սարգիս Յովհաննէսեան Մելիքեանց	5
Գրիգոր Աղամալեանց	3
Անյայտ ոմն	2
Յարութիւն Բաբաջանեաց	1
Գէորգ Մարտանեաց	3
Յարութիւն Եղիազարեան Պօղոսեանց	1
Միքայէլ Սարգսեանց	1
Յովհաննէս	2
Աղեքսանդր Թումանեան Էարամիշեանց	3
Յովհաննէս Միրզա Աւագեանց	1
Գէորգ Աւետիսեան Գրիգորեանց	1
Եարամիշեանց	5
Հայրապետ Փարհանեանց	2
Յովհաննէս Վարձիկուլեանց	10

Օհանջան Ճաճակետանեանց . .	2
Պօղոս Յարութիւնեան Կիլանցեանց .	3
Օհանջան Հախումեանց . . .	3
Գէորգ Պետրոսեան Ներսէսեանց . .	10
Աթամալեանց . . .	3
Դաւիթ Իզզրաշեանց . . .	2
Յովհաննէս Ճգնաւորեանց .	5

(Ի յետոյ)։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿՔ ԲԻՒԶԱՆԴԵԱՆ։

ԸՆԿՂՄԵԱԼ ՆԱՒԵՐԸ ՅԱՐՈՒՑԱՆԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑ.

Հայկական հանճարն, որոյ հնարագիտութիւններն աւելի օտար երկիրներու մէջ կը փայլին և որոց բարիքն և օգուտն աւելի օտարազգիք վայելելու բարեբաղդութիւնն ունին քան թէ մեք, որոնց ամենէն աւելի մեք պէտք և կարօտութիւն ունիմք, այս անգամ՝ սոյն ազգային հանճարն Անգղիոյ մէջ նոր և օգտակար գիւտով մը փայլեցնող հետաքրքրական փորձի մը նկարագրութիւնն ընող անգղիերէն յօդուածի մը թարգմանութիւնը մեր պատուարժան ուսումնական բարեկամներէն մին մեզ ղրկած ըլլալով, կը փութամք հաճութեամբ հրատարակել.

«Քեռ մօտերս Մանչէսթրի մերձ Հոլէնկվորթ լճին մէջ, ընկղմեալ նաւերն յարուցանելու համար և գործադրութեան արտօնագրութիւնը նոր ստացեալ գիւտի մը հետաքրքրական և ամենայաջող փորձը կատարուեցաւ։ Սոյն հնարագիտութեան թելադրութիւնը «Վանկարտ» նաւուն (1) ընկղմելէն ծնունդ առած է։

«Հնարիչն ու արտօնութեան տէրն ալ Յովսէփ Հերոնիմոս անուն Հայ ազնուական անձն է, որ այս քաղքիս մէջ կը բնակի։

«Սոյն գիւտին գործնական փորձին արդիւնքը ներկայ գտնուող անձանց ամենուն կարծեաց և զգացմանց խիստ մեծ ազդեցութիւն ըրաւ իւր գործադրութեան մէջ այնքան արդիւնաւոր ըլլալովն, որքան իւր նկարագրութեանը պարզութեամբն։ Պ. Հերոնիմոսի միջոցն, լուղորդներու ձեռօք, ընկղմեալ նաւերուն մէջ պարկեր զետեղելու և յետոյ անոնց մէջ օդաճնշիչ գործիքներով օդ ճնշել տալու վրայ կը կայանայ, (սոյն պարկերը այնպէս պէտք են ըլլալ՝ որ ամենևին օդ չի կարենայ դուրս ելնել)։

«Քանի պարկերը կուռին, այնքան նաւուն մէջ գտնուած ջուրը տեղի կուտայ, և երբ սոյն պարկերուն մէջ այնքան օդ կճնշուի՝ որ նաւը հաւանականաբար տիղմէ և յատակի մէջ մասամբ խրիք ալ ընկղմած ըլլալովն՝ անոնցմէ ազատի և սկսի շարժիլ, հարկաւ այն ժամանակ ջրոյն մակերևոյթը ելնելու կստիպուի։ 6 ոտք և 6 ինչ երկայնութիւն, 2 ոտք 9 ինչ լայնք, և 3 ոտք 3 ինչ խորութիւն ունեցող ձուլուած երկաթէ վեր խելոյ չինուած նաւ մը՝ շոգենաւու մը միջոցաւ բերուեցաւ Հոլէնկվորթի լճին մէջ տեղը, և նաւուն մէջ առանձական խիճով արտաքուստ ծեփուած կանեփեայ կտաւէ պարկ մը և խիճ ու կոպիճ դըրուելով, 33 ոտք խորութեամբ ջրոյն մէջ ընկղմեցուցին. Նաւին խիճերու և կոպիճներու կշիռն ալ ի միասին հաշուելով՝ ծանրութիւնը ճիշտ մէկ թօնկար (1) էր և այսպիսով յատակը գըտնուած տղմին մէջ խոկ 1'/' ոտքի չափ խորութեամբ մը ընկղմեցաւ։ Սոյն պարկը՝ 4 ոտք 3 ինչ լայնք ունէր և 3/8 ինչ տրամագիծ ունեցող ձգական խիժէ փողով մը շոգենաւին մէջ գտնուած՝ ձեռօք շարժող օդաճնշիչ գործիքին հետ հաղորդակցութեան մէջ էր։ Քառորդի մը չափ օդ մղուելէն վերջը, նաւը ոստմամբ մը դէպ ի ջրոյն մակերևոյթը ելաւ. սոյն ոստումը ապացոյց մ'է որ կը հաստատէ թէ՝ նաւը ջրոյն մէջ, մինչև գրեթէ ազատ շարժական վիճակ մը ստանալու համար, բաւական ժամանակ տիղմերէն հաստատօրէն բռնուած էր, յետոյ նաւը լճին եզերքը բերուելով տեսնուեցաւ թէ՝ պարկին լոկ 1/4 մասը օդով լցուած էր։

(1) Որոյ արժողութիւնը կէս միլիոն Անգղ. ոսկի էր կըսեն։

(1) Այսինքն 792 հօխայ (60 փութէն աւելի)։